

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research Method) ประเภทการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Study) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาที่มีต่อการเลือกเข้าศึกษาด้านการเรียนการสอน และด้านการประกอบอาชีพ และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาที่มีต่อการเลือกเข้าศึกษา ด้านการเรียนการสอน และด้านการประกอบอาชีพ จำแนกตามสถาบันการศึกษา วุฒิการศึกษาที่สมัคร จำนวนครั้งที่สอบคัดเลือก และคะแนนเฉลี่ยสะสม ทั้งนี้โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนิสิตนักศึกษาในสาขาปี เทศศาสตร

ในบทนี้เป็นการ เสนอวิธีดำเนินการวิจัย ซึ่งจะนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับประชากร และกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอผลการวิจัย ตามลำดับดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาในภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2532 ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และเอกชน สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนสาขาวิชาปี เทศศาสตรในหลาย ๆ แขนงวิชา และมีความสมบูรณ์ของศาสตร์ทำให้มีการพัฒนาได้ไปถึงระดับคณะวิชา และมีบัณฑิตที่สำเร็จ การศึกษาสาขาวิชาปี เทศศาสตร

กลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนสาขา วิชาปี เทศศาสตรในหลาย ๆ แขนงวิชา และมีความสมบูรณ์ของศาสตร์ทำให้มีการพัฒนาได้ไป ถึงระดับคณะวิชา และมีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาปี เทศศาสตร จำนวน 3 แห่ง คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ผู้วิจัยใช้เป็น กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 แห่ง

2. กลุ่มตัวอย่างที่ออกแบบสอบถาม การสุ่มตัวอย่างประชากรใช้การสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครชชีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan 1970 : 607-609) ได้กลุ่มตัวอย่าง โดยมีจำนวนจำแนกตามสถาบันการศึกษา ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนนิสิตศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถาบันการศึกษา

สถาบันการศึกษา	จำนวนนิสิตนักศึกษา	กลุ่มตัวอย่าง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	128	97
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	167	118
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	537	226
รวม	829	442

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาที่มีต่อการศึกษา วิชานิติศาสตร์ ลักษณะคำถามเป็นแบบประเมินค่า (Rating Scales) 5 มาตราส่วน โดยให้ผู้ตอบตรงกับสภาพความเป็นจริง หรือความคิดเห็นจากมากที่สุด ถึง น้อยที่สุด จำนวน 70 ข้อ โดยมีจำนวนคำถาม 3 ด้าน ในแต่ละด้านแบ่งหัวข้อย่อย ดังนี้

1. ด้านการเลือกเข้าศึกษา จำนวน 25 ข้อ แบ่งหัวข้อย่อยเป็น
    - ก. บุคคลที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา จำนวน 7 ข้อ
    - ข. เหตุผลในการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา จำนวน 9 ข้อ
    - ค. ทักษะคิดต่อวิชาชีพที่มีส่วนในการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา จำนวน 9 ข้อ
  2. ด้านการเรียนการสอน จำนวน 29 ข้อ แบ่งหัวข้อย่อยเป็น
    - ก. หลักสูตร จำนวน 8 ข้อ
    - ข. กิจกรรมการเรียนการสอนด้านผู้สอน จำนวน 7 ข้อ
    - ค. กิจกรรมการเรียนการสอนด้านผู้เรียน จำนวน 8 ข้อ
    - ง. การประเมินผลการเรียนการสอน จำนวน 6 ข้อ
  3. ด้านการประกอบอาชีพ จำนวน 16 ข้อ แบ่งหัวข้อย่อยเป็น
    - ก. ความรู้ในการประกอบอาชีพ จำนวน 6 ข้อ
    - ข. ความปรารถนาเมื่อสำเร็จการศึกษา จำนวน 10 ข้อ
- รวมคำถามทั้งสิ้น 80 ข้อ

2. วิธีการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามลำดับ

ขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสาขาวิชา นิเทศศาสตร์ ด้านการเลือกศึกษา ด้านการเรียนการสอน และด้านการประกอบอาชีพ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์ แล้วนำส่วนที่สามารถเป็นแนวทางเกี่ยวข้องกับความคิดเห็นต่อการศึกษานิเทศศาสตร์ มาสร้างเป็นแบบสอบถามขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย

2.2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เมื่อได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำแล้วจึงนำไปตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาความตรงของเนื้อหาและความเหมาะสมของคำถาม ผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ดรณี หิรัญรักษ์ คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. รองศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีระ จิรโสภณ รองคณบดี
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา ไชวโรจน์กุล หัวหน้าภาควิชา
อุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5. รองศาสตราจารย์ ดร.พรทิพย์ วรกิจโกศาทร รองคณบดี
คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

6. อาจารย์ ลักษณ์า สตะเวทิน คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

2.3 นำแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 6 ท่าน ตรวจสอบและพิจารณาแก้ไข
ปรับปรุงข้อความตามข้อวิจารณ์และข้อเสนอแนะ ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และพิจารณา
อีกครั้ง เพื่อใช้เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

2.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out)
กับนิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ของคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีใช้กลุ่ม
ตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อนำไปหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม
โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของ ลี โจเซฟ ครอนบาช (Lee
Joseph Cronbach) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามเท่ากับ 0.88

2.5 ปรับปรุงแบบสอบถามด้านภาษา แล้วนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่ม
ตัวอย่างจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตขอความร่วมมือในการวิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถึงสถาบันอุดมศึกษาทั้ง 3 แห่ง เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2532 ถึงวันที่ 29 มิถุนายน 2532 พบว่าแบบสอบถามที่แจกไปทั้งสิ้น 442 ฉบับ ได้รับคืนมา 410 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.76 ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนแบบสอบถามที่แจกไปและได้รับกลับคืน จำแนกตามสถานบันการศึกษา

สถานบันการศึกษา	แจกไป	ได้รับคืน	คิดเป็นร้อยละ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	97	97	100.00
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	118	99	83.90
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	226	214	94.69
รวม	442	410	92.76

การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 410 มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิธีการทางสถิติที่ใช้ในการวิจัย โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ SPSS (Statistical Package for Social Science) ของ นี และคณะ (Nie et al., 1975) ที่ศูนย์บริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยการวิเคราะห์ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) ของแต่ละรายการ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

2. ข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาวิชาชีพ ด้านการเลือกเข้าศึกษาด้านการเรียนการสอน และด้านการประกอบอาชีพ ของกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 3 กลุ่ม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ผู้วิจัยแยกวิเคราะห์เป็น 2 ส่วน คือ

2.1 การสำรวจความคิดเห็นทั่วไปของประชากรกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) รายข้อในแต่ละด้าน แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

2.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการศึกษาระดับปริญญาโท ด้านการเลือกเข้าศึกษา ด้านการเรียนการสอน และด้านการประกอบอาชีพ จำแนกตามตัวแปร คือ สถาบันการศึกษา วุฒิการศึกษาที่สมัคร จำนวนครั้งที่สอบคัดเลือก และคะแนนเฉลี่ยสะสม วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างในแต่ละด้านก็จะทำการทดสอบรายคู่ เพื่อจะได้ทราบว่าข้อมูลคู่ใดมีความแตกต่างกัน โดยใช้วิธีทดสอบของเชฟเฟ่ (Scheffe' Multiple Comparison on Treatment Mean) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

การกำหนดค่าของมาตราส่วนประเมินค่า

อนึ่ง ในการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของค่าตอบในแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า การกำหนดค่าของมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scales) ผู้วิจัยได้กำหนดแต่ละช่วงความคิดเห็นดังนี้

5	หมายถึง	มากที่สุด
4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

การแปลค่าของมาตราส่วนประเมินค่า

การแปลค่าของมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scales) ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการคิดน้ำหนักค่าเฉลี่ยแต่ละช่วงของระดับตามแนวคิดของ จอห์น ดับบลิว เบสท์ (John W. Best. 1970 : 175) ดังนี้

- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50-5.00 หมายความว่า ตรงกับความ เป็นจริงและ เห็นด้วย มากที่สุด
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49 หมายความว่า ตรงกับความ เป็นจริงและ เห็นด้วยมาก
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49 หมายความว่า ตรงกับความ เป็นจริงและ เห็นด้วย ปานกลาง
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49 หมายความว่า ตรงกับความ เป็นจริงและ เห็นด้วยน้อย
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49 หมายความว่า ตรงกับความ เป็นจริงและ เห็นด้วย น้อยที่สุด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย